

Международно Висше Бизнес Училище
International Business School

Дисциплина: Право и интернет

КУРСОВА РАБОТА

на тема:

**"ЕЛЕКТРОННО ПРАВИТЕЛСТВО НА БЪЛГАРИЯ -
ИНТЕГРИРАНО ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ НА
НАЦИОНАЛНО И МЕСТНО НИВО"**

Изработил:

/...../

Проверил:

/...../

Ботевград, 2014

УВОД

Управлението е гъвкав модел на публичното вземане на решения. Съществуват пет принципи в основата на доброто управление: откритост, участие, отчетност, ефективност и кохезионност.

С възникването на е-правителство се предоставят нови възможности за подобряване на управлението. В момента съществуват различни тълкувания на това какво е е-правителство и има ли разлика с е-управление. Разликите не са само семантични но отразяват приоритетите в правителствените стратегии.

Затова цел на настоящата разработка е да разгледа тяхната същност и да очертае стратегията за е-правителство в България и неговата перспектива.

1. ЕЛЕКТРОННО ПРАВИТЕЛСТВО И ЕЛЕКТРОННО УПРАВЛЕНИЕ

Определенията за е-правителство се делят на две групи:

1) е - правителството се определя като интернет (предоставяне на онлайн услуги и други интернет - базирани дейности, насочени към предоставяне на услуги.

2) е - правителство се определя като като способност за трансформиране на публичната администрация чрез използване на информационни и комуникационни технологии (ИКТ).

Тесният подход просто се отнася до превеждане на опита на частния сектор в е-търговията в публичния сектор (едностранно предоставяне на статична информация, предоставяне на електронни услуги и и бек-офис инициативи). Широкият подход обхваща целия диапазон от правителствени и административни проекти, включително е-демокрация, е-гласуване, е-правосъдие, е-образование, е-здравеопазване и други.

Може да се твърди, че електронното правителство означава различни неща за различните хора. Е-правителство включва използването на информационните технологии и по-специално Интернет с оглед усъвършенстване на доставката на публични услуги за граждани и предприятия и други сектори от бюджетната структура.

Е-правителството може да даде възможност гражданите да си взаимодействат помежду си и да получават услуги от правителство (централната и местните власти) 24 часа в денонощието. Гартнър Групата описва електронното правителство като „непрекъснатата оптимизация на предоставянето на услуги, конституционно участие,

както и управление чрез трансформиране на вътрешните и външните взаимоотношения чрез технологии, Интернет и нови медии”¹. Марк Форман дефинира е-правителство правителство като „използване на интернет технологии и протоколи за трансформиране ефективността, ефикасността и качеството на услуги на агенциите”².

На е-управлението може да разглежда от следните гл.т.:

1) електронното управление като удовлетвореност на клиентите

Това концептуално разбиране е най-широко разпространено. Всъщност терминът електронното управление се използва не само в този смисъл и като синоним на електронното правителство. Но освен това, то е повече синоним за удовлетворяване на гражданите / потребителите посредством осигуряване на съответните услуги чрез интернет. Такъв е например доклада „Глобално проучване на електронното управление” (2000) посочва, че „електронното управление обхваща инициативите, предприети под егидата на държавата, за да се гарантира по електронен път предоставяне на информационни услуги и гражданско участие в управлението. То също така се отнася до осигуряване на възможност на гражданите за достъп до интернет информация, онлайн услуги или диалог с администрацията на всички нива”³.

2) електронното управление като процеси и взаимодействия

През втората концептуализация на електронното управление се разглежда като процес на вземане на решения. Например, Международния център за електронното управление посочва, че: „Управлението не е правителство, нито пък е акт на управление. По-полезно е то да се разглежда като процес: процес, при който институции, организации, фирми и общества „се направляват” сами. Също така това се отнася до това как тези органи си взаимодействат един с друг, с техните „клиенти” и с обществеността. На своето най-основно ниво, то е това как обществото се организира за вземане на колективни решения и също така осигурява прозрачни механизми за разглеждане на тези решения. Е-управлението е краткото наименование за използване и

---

¹ Gartner Group, “Key Issues in E-Government Strategy and Management,” Research Notes, Key Issues, 23 May 2000

² Stephen Barr, “President Searching for a Few Good E-Government Ideas,” Washington Post, 10 August 2001, p. B2.

³ Groupe de coordination Société de l’information (GCSI) (2000) Analyse sommaire: e-Europe – Une société de l’information pour tous” – Analyse et comparaison avec la stratégie du Conseil fédéral pour une société de l’information , Bienne.

въздействие на технологиите, по-специално на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) в системите за управление.”⁴

По същия начин, Института по е-управление институт в Университета Рутгерс посочва: „е-управлението включва нови канали за достъп до правителството, нови стилове на лидерство, нови методи за сключване на сделки с бизнеса и нови системи за организация и предоставяне на информация и услуги. Неговият потенциал за подобряване на процеса на управление е неизмерим”⁵.

Тук акцентът е върху процесите и взаимодействията, които новите ИКТ насърчават или поне улесняват. Възможно е тази концептуализация да бъде разширена до транзакции. Въпреки това, гледна точка на държавата, остава доста традиционна: наистина, това е взаимодействие между гражданите и частния сектор, от една страна, и държавата, от друга. Въпреки това, държавата остава винаги в центъра, било то като страна процеса или като отделно ниво. От гледна точка на функциите на политиката, това мнение е по-широко отколкото предходното, като разглежда взаимодействията като политиката и предоставяне на услуги.

3) електронното управление като средство на правителството

Третата концептуализация на електронното управление се определя като набор от инструменти на правителството, или по-скоро на разположение на администрацията. С други думи, отправната точка тук не е държавата или нейната трансформация, но възможностите на новите ИКТ, които се предлагат. Съгласно Общият център за електронното управление:

„Е-управлението е инструмент. И като всеки друг инструмент, без значение колко е силен, той е с ограничена стойност и значение сам по себе си. Неговата ценност произтича от неговото използване за конкретни цели и задачи. Наистина, е-управлението е въпрос на избор. Става въпрос за предоставяне на възможност на гражданите да избират начина, по който те искат да си взаимодействат с техните правителства. ... Е-управлението е ангажиментът да се използват подходящи технологии за подобряване на правителствените връзки, както вътрешни, така и външни с оглед развитие на демократичните процеси, човешкото достойнство и

---

⁴ www.icegov.org

⁵ www.newark.rutgers.edu